

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

KONSOLIDOITU TOISINTO:

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEAN TYÖVALIOKUNNAN PÄÄTÖS, tehty 26. huhtikuuta 2016,

komitean jäsenten, neuvoa-antavan valiokunnan ”teollisuuden muutokset” nimettyjen edustajien, sijaisten ja neuvonantajien kulujen korvaamisesta ja päivärahojen maksamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna työvaliokunnan 11. joulukuuta 2018, 18. kesäkuuta 2019, 21. helmikuuta 2023 ja 21. maaliskuuta 2023 tekemillä päätöksillä

SISÄLLYS

	<i>Sivu</i>
<i>I OSASTO – YLEISET PERIAATTEET</i>	2
<i>II OSASTO – KULUJEN KORVAAMINEN JA PÄIVÄRAHOJEN MAKSAMINEN</i>	3
<i>III OSASTO – YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET</i>	9
Luvut:	
1. Yleiset määräykset	9
2. Loppumääräykset.....	10
<i>IV OSA – SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET</i>	11

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEAN
TYÖVALIOKUNTA, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta
tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 301 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionista tehtyyn
sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn
sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön
perustamissopimukseen liitetyn, Euroopan unionin
erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan (N:o
7)¹ 10 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
jäsenten ja varajäsenten päivärahojen myöntämisestä
ja matkakulujen korvaamisesta 23 päivänä syyskuuta
2013 tehdyn Euroopan unionin neuvoston
päätöksen² sekä tilapäisestä poikkeamisesta
Euroopan talous- ja sosiaalikomitean jäsenten ja
varajäsenten päivärahojen myöntämisestä ja
matkakulujen korvaamisesta annetusta päätöksestä
2013/471/EU covid-19-pandemian unionissa
aiheuttamien matkustusvaikeuksien vuoksi 28
päivänä kesäkuuta 2021 annetun neuvoston
päätöksen (EU) 2021/1072³,

¹ [EUVL C 83, 30.3.2010](#)

² [EUVL L 253, 25.9.2013](#), s. 22.

³ [EUVL L 230, 30.6.2021](#), s. 30.

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työjärjestyksen⁴ (jäljempänä 'työjärjestys') ja erityisesti sen 12 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean jäsensäännöt⁵ (jäljempänä 'jäsensäännöt'),

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Jäsensäännöissä vahvistetaan jäsenten tehtäviä ja velvollisuuksia koskevat määräykset ja yleiset ehdot. Niihin sisältyy yleisiä määräyksiä korvauksista, joihin jäsenet ovat oikeutettuja. Asiakirjan mukaan komitean työvaliokunta vahvistaa jäsenten matkakulujen korvaamista sekä matka- ja kokouspäivärahojen maksamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja edellytykset.
- 2) Äskettäin antamissaan päätöslauselmissa⁶, jotka sisältävät huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta, Euroopan parlamentti kehottaa korvaamaan ETSK:n jäsenten matkakulut yksinomaan todellisten matkakustannusten perusteella sekä katsoo, että päivärahojen olisi oltava samansuuruiset kuin Euroopan parlamentin jäsenten saamat päivärahat.
- 3) Komitean jäsenet eivät saa tehtäviensä hoidosta minkäänlaisia Euroopan unionin talousarviosta maksettavia palkkioita.
- 4) Komitean jäsenten tilanne vaihtelee heidän ammatillisesta toiminnastaan riippuen.
- 5) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 300 artiklan mukaan "[t]alous- ja sosiaalikomitean sekä alueiden komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtävänsä täysin riippumattomina ja unionin yleisen edun mukaisesti."

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

I OSASTO YLEISET PERIAATTEET

1 artikla Soveltamisala

1. Tässä päätöksessä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat matkakulujen korvaamista ja päivärahojen maksamista korvauksiin oikeutetuille henkilöille eli Euroopan talous- ja sosiaalikomitean (jäljempänä 'komitea') jäsenille, neuvoa-antavan valiokunnan "teollisuuden muutokset" (jäljempänä 'CCMI') nimetyille edustajille, sijaisille ja neuvonantajille.
2. Jos jokin muu taho korvaa korvauksiin oikeutetulle henkilölle osittain tai kokonaan jonkin virallisen matkan tai toiminnon, korvauksiin oikeutettu ei voi saada korvausta samasta matkasta tai toiminnosta komitealta. Jos jokin muu taho osallistuu matka- ja oleskelukulujen kattamiseen, korvauksiin oikeutetun on ilmoitettava tästä korvaushakemuksessa.

Muun tahon korvaamat tai maksamat summat vähennetään myönnettävästä korvauksesta.

Jos jokin muu taho korvaa jäsenelle osittain tai kokonaan jonkin virallisen matkan tai toiminnon hänen saatuaan siitä jo korvauksen komitealta, jäsenen on ilmoitettava asiasta viipymättä pääsihteeristölle ja palautettava komitealle korvaus muulta taholta saamaansa summaan asti.

2 artikla Sijaiset

1. Sijaisten katsotaan edustavan samaa henkilöä kuin jäsenen, joten sijaiselle ei korvata matkakuluja eikä makseta matka- ja oleskeluperusteisia päivärahoja siinä tapauksessa, että jäsen saa korvauksen, vaikka he osallistuisivat kokouksiin kahdessa eri paikassa.
2. Mahdollisuus sijaisen valtuuttamiseen koskee ainoastaan Brysselissä pidettäviä, työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaisesti valmistelutyöksi katsottavia kokouksia. Brysselin ulkopuolella järjestettäviin kokouksiin voivat osallistua vain komitean jäsenet ja CCMI:n nimetyt edustajat.

⁴ EUVL L 149, 31.5.2022, s. 1.

⁵ CESE 285/2012, tammikuu 2012.

⁶ Ks. esim. 5. toukokuuta 2010 annettu päätöslauselma ([EUVL L 252, 25.9.2010](#), s. 94).

II OSASTO
**KULUJEN KORVAAMINEN JA PÄIVÄRAHOJEN
MAKSAMINEN**

3 artikla

Oikeus matkakulujen korvaamiseen

Tosiasialliset kulut korvataan

- a) asianmukaisesti hyväksytyiltä matkoilta komitean tai jonkin sen elimen toimipaikalle tai toimipaikalta;
- b) matkoilta, jotka ovat välttämättömiä asianmukaisesti hyväksytyjen erityistehtävien hoitamiseksi.

4 artikla

Menettely

1. Saadakseen näihin toimenpiteisiin perustuvan kulukorvauksen tai päivärahan korvauksiin oikeutetun henkilön tulee
 - a) allekirjoittaa läsnäololista kokouksissa;
 - b) täyttää korvaushakemus jokaiselta kokouspäivältä;
 - c) esittää asianmukaiset tositteet.
2. Kokouksen sihteeristö asettaa korvauksiin oikeutettujen käyttöön kaikissa komiteassa tai komitean ulkopuolella järjestettävissä kokouksissa läsnäololuettelon, jonka täyttämiseksi avustaa vähintään yksi komitean virkamies tai toimihenkilö. Läsnäololuettelo asetetaan korvauksiin oikeutettujen käyttöön aikaisintaan 15 minuuttia ennen kokouksen alkua, ja se on käytettävissä kokouksen koko keston ajan.
3. Korvauksiin oikeutetut voivat poikkeuksellisesti todistaa läsnäolonsa esittämällä asiakirjan, jossa he vakuuttavat valaheutoisesti, että he ovat osallistuneet kokoukseen sen järjestämisajankohtana, ja johon he liittävät tositteet, joista osallistuminen käy selvästi ilmi.
4. Korvauksiin oikeutetun henkilön tulee täyttää korvaushakemukset huolellisesti ja allekirjoittaa ne. Asianmukaisten matkalippujen ja tositteiden puuttuessa korvauksia ei voida maksaa. Korvaushakemus ja tositteet voidaan esittää joko paperimuodossa tai sähköisesti.
5. Jos korvauksiin oikeutettu on esittänyt tositteesta kopion (paperimuodossa tai sähköisesti), hänen on säilytettävä alkuperäiskappale tositteiden mukaista tapahtumavuotta seuraavan vuoden loppuun saakka ("31.12.n+1").

6. Matkakorvauksiin liittyvien laskujen on oltava sen maan lainsäädännön mukaisia, missä ne on kirjoitettu. Maksusta on pyydettävä tosite.

7. Digitaalisessa muodossa oleviin asiakirjoihin ei saa tehdä muutoksia tai poistoja eikä niihin saa lisätä tietoja.

8. Pakettimatkoja, joihin kuuluu matkat ja hotellimajoitus, ei korvata, ellei tositteissa mainita erikseen matkalipun hintaa ja hotellin hintaa (hinta/yö).

9. Korvauksiin oikeutetun on toimitettava kaikki korvaukseen oikeuttavat tositteet (mukaan luettuina verot ja toimituskulut):

- jos kyseessä on lentomatka: (nimelle annetut) matkaliput/varaukset/laskut ja tarkastuskortit (boarding pass) meno- ja paluumatkoilta (kokous Brysselissä tai komitean kotipaikan ulkopuolella);
- jos kyseessä on juna- tai laivamatka: kaikki liput.

10. Jos korvauksiin oikeutettu on kuitenkin varannut lippunsa komitean matkatoimiston kautta, asianomainen lasku lähetetään "jäsenten työskentelyolot" -yksikköön maksettavaksi eikä tarkastuskortteja tai sähköisiä lentolippuja/matkareittejä/kuitteja tarvitse toimittaa.

11. Nimelle annetulla matkalipulla tarkoitetaan lentomatkan yhteydessä sähköistä lentolippua – matkakuvausta/kuittia (electronic ticket-itinerary/receipt), joka on 12 päivänä lokakuuta 1929 tehdyn Varsovan yleissopimuksen 3 artiklassa

tarkoitettu kuljetussopimus⁷. Jos valittua hintaa ei mainita matkalipussa, esimerkiksi koska lipunkirjoittaja on soveltanut tarjous-, alennus- tai yrityshintaa, mikä usein ilmoitetaan lyhenteellä (IT), jolloin matkalippu on perushintaa edullisempi, matkatoimiston tai lipunkirjoittajan on toimitettava lisäksi matkatoimistokappale (Agent Coupon) tai Ticket Mask -hinnoittelulosite, josta käy ilmi maksun perustana oleva tosiasiallinen hinta sekä tosiasiallisesti maksetut verot.

12. Ilmaisia lippuja tai bonusjärjestelmän (nk. lentopisteet tai vastaavat) kautta kokonaan tai osittain maksettuja lippuja ei korvata muutoin kuin korvauksiin oikeutetun henkilön tosiasiallisesti maksaman summan osalta.

13. Jos korvauksiin oikeutettu joutuu perumaan matkalipun tai muuttamaan sitä, komitea korvaa korvauksiin oikeutetulle henkilölle aiheutuneista kuluista ne, joita mikään muu taho ei korvaa. Näitä kuluja ei oteta huomioon sovellettaessa 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista enimmäisviitehintaa.

14. Jos korvauksiin oikeutettu on varannut matkalippunsa komitean matkatoimistosta, komitea maksaa laskun.

15. Jos matka tehdään yksityisautolla ja matkan yhdensuuntainen pituus on enintään 300 kilometriä⁸, kustannukset korvataan korvauksiin oikeutetun tekemän ilmoituksen perusteella; ilmoituksessa on kerrottava matkan lähtö- ja päätepiste sekä matkan pituus. Muiden automatkkojen osalta ilmoitukseen on liitettävä tositteet, joista käy ilmi matkustuspäivä ja matkareitti (esimerkiksi polttoaineen, aterian tai juoman ostokuitti, joka koskee ostotapahtumaa matkan aikana, tietullin kuitti, auton vuokraussopimus ja lasku auton vuokrauksesta).

16. Kausilipulla tehdystä matkasta korvataan kausilipun mukaisen matkustusluokan täysihintaisen matkalipun hintaa vastaava summa. Tällaisten korvausten enimmäismäärä on kausilipusta tosiasiallisesti maksettu hinta. Alennuskortilla tehdystä matkasta korvataan alennuskortin mukaisen

matkustusluokan täysihintaisen matkalipun hintaa vastaava summa. Tällaisten korvausten enimmäismäärä on alennuskortista ja sillä ostetuista matkalipuista tosiasiallisesti maksettu yhteishinta.

17. Korvauksiin oikeutetuille henkilöille ilmoitetaan välittömästi sähköpostitse kaikista hallinnon huomautuksista, jotka koskevat kulujen korvaamista tai päivärahojen maksamista tai mahdollisia puuttuvia tositteita. Riitatapauksessa voivat korvauksiin oikeutetut saattaa asian kvestorien käsiteltäväksi; kvestorit ehdottavat ratkaisua komitean puheenjohtajalle. Kaikissa tapauksissa on noudatettava Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan periaatteita.

18. Mikäli tositteet ovat kadonneet, sovelletaan 22 artiklan määräyksiä.

5 artikla

Korvauksen määrä

1. Matkakulut korvataan tosiasiallisten kulujen perusteella seuraaviin enimmäismääriin asti⁹:

- a) lentomatkat: turistiluokan lippu hinnasta riippumatta tai businessluokan lentolippu seuraavin täsmennyksin:
 - jos tietylle matkalle on julkaistu D-luokan hinta, businessluokan liput korvataan D-luokan hintaan asti; muut businessluokan liput korvataan julkisen hintaluokan D enimmäishintaa vastaavaan enimmäisviitehintaan asti;
 - jos D-luokan hintaa ei ole julkaistu tietylle matkalle mutta C-luokan tai sitä alemman luokan hinta on julkaistu, businessluokan liput korvataan C-luokan hintaan asti; muut businessluokan liput korvataan hintaluokan C tai sitä alemman luokan julkaistua enimmäishintaa vastaavaan enimmäisviitehintaan asti.

⁷ IATAn päätöslauselmien 722g ja 800z mukaisesti matkatoimiston on toimitettava matkustajalle kyseinen asiakirja, jossa on oltava tiedot, jotka on esitetty IATA-ohjeessa "Passenger Air Tariff (PAT): Passenger Ticket: Electronic Ticketing – Itinerary": matkustajan nimi, lentoyhtiön tunnus, lipun antaja ja antopaikka, lentoyhtiön tai kuljettavan yhtiön nimi, varaustunnus, lipun numero, antopäivä, matkustusluokka, lennon tai lentojen numerot, matkustuspäivät ja -ajat, kunkin lennon lähtö- ja määräpaikkakunta, lentojen numerot ja päivät, perushinnan tiedot, perushinta ja laskelma, erittely veroista ja maksuista, niiden määrät ja laskelma, kokonaishinta, maksutiedot ja oikeudelliset huomautukset, kuten viittaus Varsovan / Montrealin yleissopimukseen, mahdolliset siirtomerkinnät ja rajoitukset, mukaan luettuna voimassaoloaika.

Poikkeus: eräät halpalentoyhtiöt, kuten Ryanair, eivät ole IATAn jäseniä ja antavat ainoastaan varausvahvistuksen, johon on merkitty maksettu hinta. Siinä tapauksessa korvauksiin oikeutettujen on esitettävä varausvahvistus.

⁸ Yksi kilometri = 0,6214 mailia.

⁹ Komitean matkatoimisto toimittaa vain näiden sääntöjen mukaisia lippuja, ellei korvauksiin oikeutettu ole sopinut etukäteen maksavansa toimitetun lipun ja sääntöjen mukaisen lipun hinnan välisen erotuksen. Näin varmistetaan, ettei korvauksiin oikeutetulle aiheudu tässä suhteessa minkäänlaista taloudellista riskiä sen johdosta, että hän käyttää komitean matkatoimistoa.

- jos tietylle matkalle ei ole julkaistu C-luokan tai sitä alemman luokan hintaa, korvataan hintaluokan YY businessluokan liput; muut businessluokan liput korvataan hintaluokan YY tai sitä alemman luokan julkaistua enimmäishintaa vastaavaan enimmäisviitehintaan asti.
 - jos businessluokan lippuja ei lipun tilaushetkellä ole saatavilla edellä esitettyjen vaatimusten mukaisilla hinnoilla eikä enimmäisviitehinnalla tai sitä alemmalla hinnalla, korvaus rajoittuu enimmäisviitehintaan, ellei varausta ole tehty komitean julkisen tarjouskilpailun kautta valitseman matkatoimiston välityksellä;
 - komitean puheenjohtaja tai tähän valtuutettuna pääsihteeri hyväksyy tätä tarkoitusta varten taulukon, jossa määritellään reitit ja enimmäisviitehinnat Brysselin ja EU:n tärkeimpien kaupunkien välillä, mukaan lukien kaikki lentoasemat, jotka otetaan huomioon määriteltäessä korvauksiin oikeutetun henkilön matkan pituus ja kesto 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Sovellettavat enimmäisviitehinnat ja reitit ovat ne, jotka ovat saatavilla lipun tilaushetkellä. Ajantasaistetun taulukon voimaantulopäivä merkitään selvästi, ja se voi olla aikaisintaan seitsemän kalenteripäivää sen jälkeen, kun taulukosta on ilmoitettu jäsenille sähköpostitse ja kun se on julkaistu jäsenportaalissa. Komitean ”jäsenten työskentelyolot” -yksikkö toimittaa enimmäisviitehinnat muille reiteille korvauksiin oikeutetun pyynnöstä.
- b) juna- tai laivamatkat: ensimmäisen luokan juna- tai laivalipun hinta;
- c) yksityisautolla tehdyt matkat: 0,50 euroa/km, lukuun ottamatta matkaosuutta, jonka aikana auto on kuljetettavana (esimerkiksi autolautalla), sekä tarvittaessa autolautta- tai muu vastaava kuljetusmaksu. Jos kyseessä on auton tapauskohtainen vuokraaminen, näin laskettu korvaus ei kuitenkaan voi ylittää todellisia kustannuksia (vuokrahinta vakuutus mukaan luettuna, tietullit ja polttoainekustannukset);
- d) 40 euroa ilman alv:a matkatoimistossa suoritettua ostotapahtumaa kohden. Matkatoimiston palvelumaksut on eriteltävä laskussa, ja niiden yhteydessä on ilmoitettava sen lipun numero, johon ne liittyvät. Matkatoimiston palvelumaksuja ei oteta huomioon sovellettaessa 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista enimmäisviitehintaa.
2. Mitään kuluja ei korvata matkasta, joka on tehty komitean käyttöön antamalla kulkuneuvolla.
3. Taksikulut korvataan vain seuraavissa tapauksissa ja edellyttäen, että esitetään tosite, jossa mainitaan kuljetuksen hinta, päivämäärä ja aika:
- a) Jos kokous pidetään komitean kotipaikan ulkopuolella, ainoastaan saapumis- tai lähtöpaikkana olevan lentoaseman tai rautatieaseman, kokouspaikan ja hotellin väliset taksikulut korvataan.
 - b) Jos kokous pidetään komitean kotipaikassa, korvataan ainoastaan kello 20.00 ja 7.00 välisenä aikana aloitetut taksimatkat taksikuitissa selvästi mainitun alkamisajankohdan mukaan.
 - Zaventemin lentoaseman, Brussels South Charleroi -lentoaseman tai Brysselissä sijaitsevan rautatieaseman ja komitean toimipaikan tai korvauksiin oikeutetun henkilön Brysselissä sijaitsevan majoituspaikan välillä;
 - komitean toimipaikan tai korvauksiin oikeutetun henkilön Brysselissä sijaitsevan majoituspaikan ja Zaventemin lentoaseman, Brussels South Charleroi -lentoaseman tai Brysselissä sijaitsevan rautatieaseman välillä.
 - c) Kun kyseessä on korvauksiin oikeutetun henkilön ilmoitetun kotipaikan ja lentoaseman tai rautatieaseman välinen meno- tai paluumatka (kokonaisuudessaan tai osittain), korvataan kello 20.00–7.00 aloitetut matkat korkeamman vaihtoehdon mukaan siten, että korvauksen yläraja on joko 50 euroa matkaa kohden tai 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen kilometrikorvauksen perusteella laskettu määrä; kello 7.00–20.00 aloitetut matkat korvataan siten, että korvauksen yläraja on 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen kilometrikorvauksen perusteella laskettu määrä.
 - d) Jos matkan alkamisajankohtaa ei ole ilmoitettu, korvaus lasketaan lennon aikataulun mukaisen saapumisajan perusteella, mikäli se on kello 19.30 ja 6.30 välisenä aikana, tai lennon aikataulun mukaisen lähtöajan perusteella, mikäli se on kello 22.00 ja 8.00 välisenä aikana.
4. Kustannukset, joita aiheutuu pysäköinnistä korvauksiin oikeutetun henkilön lähtö- /saapumislentoasemalla tai -rautatieasemalla ja kokouspaikalla, korvataan tositteita (kuitti tai kausikortti) vastaan, siten että korvauksen enimmäismäärä on 15 euroa 11 artiklassa tarkoitettua, korvaukseen oikeuttavaa päivää kohden. Jos pysäköinti maksetaan kausi- tai alennuskortilla, sovelletaan 4 artiklan 16 kohdan mukaisia kausi- tai alennuslipulla tehtyihin matkoihin sovellettavia korvaussääntöjä.
5. Jos siirtymistä Brysselin ja lähilentoasemien – Zaventem ja Charleroi – välillä ei korvata, korvauksiin oikeutetulle henkilölle maksetaan julkisen liikenteen

korkeimman maksun mukainen kiinteämääräinen korvaus ilman yksittäisen matkalipun esittämistä.

6 artikla **Enimmäismäärä**

1. Jos korvauksiin oikeutetun henkilön ilmoitetun kotipaikan ja komitean kotipaikan välinen lentomatka ei edellytä merialueen ylittämistä ja on pituudeltaan enintään 300 kilometriä, lentolipuista korvataan enintään summa, joka korvauksiin oikeutetulle olisi maksettu, jos hän olisi tehnyt matkan henkilöautolla lyhintä mahdollista reittiä pitkin.

2. Automatkasta kokouspaikalle tai pois kokouspaikalta maksetaan korvausta enintään 1 000 kilometrin matkalta meno- tai paluumatkaa kohden; korvaus lasketaan 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen kilometrikorvauksen perusteella ja siihen lisätään tarvittaessa välttämätön autolautta- tai muu vastaava kuljetusmaksu.

Jos korvauksiin oikeutettu henkilö osallistuu kokouksiin peräkkäisinä päivinä samassa paikassa, kokousten välisten matkojen kulut korvataan vain, jos korvauksiin oikeutettu henkilö palaa ilmoitettuun viralliseen kotipaikkaansa kokousten välillä.

7 artikla **Reitit**

1. Korvaus, joka maksetaan korvauksiin oikeutetun henkilön ilmoitetun kotipaikan ja kokouspaikan välisestä matkasta, lasketaan suorimman reitin perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 5 kohdan määräysten soveltamista.

2. ”Ilmoitetulla kotipaikalla” tarkoitetaan korvauksiin oikeutetun henkilön pysyvää asuinpaikkaa Euroopan unionin alueella. Jokaisella jäsenellä on vain yksi kotipaikka, jonka hän voi määrittellä vapaasti Euroopan unionissa sijaitsevan asuinvaltion lainsäädäntöä noudattaen.

3. Suorin reitti määritellään seuraavin perustein:

a) lentomatkat: joko korvauksiin oikeutetun henkilön lähtöpaikkaa lähinnä oleva lentoasema, josta voidaan myydä lentolippu 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuun hintaan, sekä tämän lentoaseman ja matkan määränpään välimatka, tai parhaiten sopiva lentoasema, ottaen tarvittaessa huomioon välilaskukentät, sen mukaisesti, mitä on ilmoitettu 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetussa, reitit ja enimmäisviitehinnat sisältävässä taulukossa;

b) junamatkat: korvauksiin oikeutetun henkilön lähtöpaikkaa lähellä oleva parhaiten sopiva

rautatieasema sekä tämän rautatieaseman ja matkan määränpään välimatka;

c) yksityisautolla tehdyt ja laivamatkat: korvauksiin oikeutetun henkilön lähtöpaikan ja matkan määränpään välimatka.

4. Kun korvauksiin oikeutettu henkilö ottaa tehtävänsä vastaan tai hänen ilmoitettu kotipaikkansa muuttuu, hänelle ilmoitetaan lentoasema ja rautatieasema sekä suorimmat eli lyhimät reitit, joita käytetään sovellettaessa näitä täytäntöönpanotoimenpiteitä.

5. Korvauksiin oikeutettu voi koska tahansa käyttää toista reittiä, joka on merkittävästi nopeampi tai mukavampi ja joka ei ole 5 artiklan mukaisilta matkakuluiltaan yli 20:tä prosenttia suorinta reittiä kalliimpi.

6. Jos matka keskeytetään ilman, että keskeytys on perusteltu asianmukaisesti hyväksytyin ETSK:n kokouksen vuoksi, ja keskeytyksen pituus on yli 23 tuntia 59 minuuttia, matkakulujen korvausta rajoitetaan seuraavasti:

- lentomatkat korvataan enintään enimmäisviitehintaan asti;
- matkustettaessa junalla tai laivalla korvataan matkalippu lähtöpaikasta saapumispaikkaan ilman mainitunlaista keskeytystä.

Tällaisissa tapauksissa 7 artiklan 5 kohdan säännöksiä ei sovelleta.

7. Korvauksiin oikeutetut voivat aloittaa tai päättää matkansa muualta kuin ilmoitetusta kotipaikastaan / muualle kuin ilmoitettuun kotipaikkaansa. Mikäli tällaisesta reitistä aiheutuvat 5 artiklan mukaiset matkakulut ovat alhaisemmat kuin enimmäisviitehintaa, kulukorvaus voidaan suorittaa ilman etukäteen annettua lupaa. Muussa tapauksessa tarvitaan näiden sääntöjen 22 artiklan määräysten mukainen ennakkohyväksyntä. Jos ennakkohyväksyntää ei ole saatu, korvaus rajoitetaan enimmäisviitehintaan. Mikäli korvauksiin oikeutettu perustelee pyyntönsä asianmukaisesti, etukäteen annettu lupa voi kattaa useita matkoja tiettyinä ajanjaksona.

8. Mikäli jäsenen pysyvä kotipaikka on Bryssel, hän voi joutua matkustamaan jäsenvaltioon, jossa sijaitsee hänen edustamansa organisaation kotipaikka, jotta hän kykenee hoitamaan asianmukaisesti jäsenen tehtäviä. Tällaisista syistä tehtävistä matkoista korvataan 18 meno-paluumatkaa kalenterivuoden aikana. Asianomaisten jäsenten on liitettävä korvaushakemuksiin jokaisen tällaisen matkan perustelu.

9. Jos matka tehdään kahden kokouspaikkakunnan välillä, sovelletaan vastaavasti 3 ja 7 kohtaa.

8 artikla

Oikeus välimatkakorvaukseen ja matkan kestosta johtuvaan korvaukseen

1. Korvauksiin oikeutetuilla henkilöillä on oikeus välimatkakorvaukseen ja matkan kestosta johtuvaan korvaukseen, jotka on tarkoitettu kattamaan kaikki matkasta johtuvat liitännäiskulut lukuun ottamatta viisumikuluja, jotka korvataan toimivaltaisen viranomaisen antamaa kuittia vastaan, laboratorio- ja rokotuskuluja, jotka korvataan asianmukaisia tositteita vastaan ainoastaan siltä osalta, jota korvauksiin oikeutetun henkilön kansallinen sosiaaliturva ei kata, ja ilmoittautumiskuluja, joiden korvaaminen edellyttää ennakkohyväksyntää ja jotka korvataan kokouksen järjestämisestä vastaavan organisaation antamaa virallista kuittia vastaan. Kun kyse on matkasta komitean kotipaikkaan, korvauksiin oikeutetulla henkilöillä on oikeus korvaukseen ainoastaan yhdestä meno- ja yhdestä paluumatkasta komitean työviikkoa kohti. Tätä määräystä sovellettaessa työviikolla tarkoitetaan sunnuntain ja lauantain välistä aikaa.

2. Matkan keskeyttäminen 7 artiklan 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla tai muu keskeytys ei anna lisäoikeutta välimatkakorvaukseen tai matkan kestosta johtuvaan korvaukseen.

3. Komitean puheenjohtaja tai tämän valtuuttamana pääsihteeri määrittelee korvauksiin oikeutetun henkilön toimikauden alussa toimikauden ajaksi korvauksien laskemisessa käytettävän matkan pituuden ja keston, kun kyse on matkasta korvauksiin oikeutetun henkilön ilmoitetusta kotipaikasta komitean kotipaikkaan. Niitä tarkistetaan vain:

- mikäli ilmoitettu kotipaikka muuttuu;
- mikäli matkan kestosta johtuvaan korvaukseen vaikuttavat säännöt muuttuvat;
- mikäli asiaankuuluvien korvausten laskuperusteena oleva reitti ei lentoaikataulujen muutosten vuoksi ole käytettävissä;
- mikäli tapahtuu mikä tahansa muu merkittävä muutos, joka vaikuttaa etäisyyden ja matkan keston määrittelyssä käytettyihin perusteisiin.

4. Jos korvauksiin oikeutetun henkilön ilmoitetun kotipaikan ja komitean kotipaikan välinen etäisyys on yli 1 000 kilometriä, matkaetäisyys ja matkan kesto määritellään lentomatkoja varten kahdella tavalla: välilaskullisen lennon perusteella ja suoran lennon perusteella. Tällaisessa tapauksessa välilaskullinen etäisyys vastaa suoran lennon etäisyyttä, johon on lisätty 20 prosenttia. Yksittäisestä matkasta maksettava välimatkakorvaus ja matkan kestosta johtuva korvaus lasketaan vastaavasti sen mukaan, sisältyykö matkaan välilaskuja vai ei.

5. Jos matka tehdään 7 artiklan 7 kohdassa kuvatun mukaisesti, välimatkakorvauksen ja matkan kestosta johtuvan korvauksen määrä ei voi olla enempää kuin näiden korvausten määrä 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti laskettuna.

9 artikla

Välimatkakorvauksen määrä

1. Välimatkakorvaus lasketaan seuraavasti:
 - a) 0–50 km: 15 euroa;
 - b) 51–500 km: 0,08 euroa/km;
 - c) 501–1 000 km: 0,04 euroa/km;
 - d) 1 001–3 000 km: 0,02 euroa/km;
 - e) yli 3 000 km: ei korvausta.
2. Määrät lasketaan korvauksiin oikeutetun henkilön ilmoitetun kotikunnan tai kotipaikkakunnan keskustan ja kokouspaikkakunnan saapumisaseman välisen suurimman meno- tai paluumatkan perusteella.
3. Jos junamatkan laskentaperusta ei ole tiedossa tai se on vaikea vahvistaa, laskentaperustana käytetään yksityisautolla tehtyä matkaa.

10 artikla

Matkan kestosta johtuvan korvauksen määrä

1. Matkan kestosta johtuva korvaus lasketaan seuraavasti:
 - a) yhteensä 2–4 tuntia: yksi kahdeksasosa 11 artiklassa tarkoitetusta korvauksesta;
 - b) yhteensä 4–6 tuntia: yksi neljäsosa 11 artiklassa tarkoitetusta korvauksesta;
 - c) yhteensä yli 6 tuntia, ei edellytä yöpymistä: puolet 11 artiklassa tarkoitetusta korvauksesta;
 - d) yhteensä yli 6 tuntia, edellyttää asianmukaisesti perustelluista syistä yöpymistä matkan aikana: 11 artiklassa tarkoitettu korvaus kokonaisuudessaan tositteita vastaan.

Matkan katsotaan edellyttävän yöpymistä, jos matkasta vähintään 360 minuuttia ajoittuu kello 22.00–6.00 väliselle ajalle, kun otetaan huomioon joko lähtö- tai saapumispaikan aikavyöhyke.

2. Matkan kesto lasketaan seuraavasti:
 - a) lento-, juna- ja laivamatkat:
 - korvauksiin oikeutetun henkilön ilmoitetun kotipaikan ja lentoaseman tai rautatieaseman välisen matkan kesto, kun kuljetaan 60 kilometrin tuntivauhtia,

- suurnopeusjuna- tai laivamatkan kesto aikataulun mukaan. Muiden kuin suurnopeusjunien osalta junamatkan kesto arvioidaan matkan pituuden ja 70 kilometrin tuntivauhdin perusteella,
- lennon kesto: kunkin matkaosuuden kesto arvioidaan kuljetun matkan perusteella käyttämällä kaavaa ”30 minuuttia + matkan kesto nopeudella 700 km/h”,
- yksi tunti lentokoneeseen, junaan tai laivaan nousemiseen, 30 minuuttia lentokoneesta, junasta tai laivasta poistumiseen,
- yksi tunti siirtymiseen lentoasemalta tai rautatieasemalta kokous- tai majoituspaikkaan,
- lentomatkan tapauksessa 2 tuntia, jos lentoon kuuluu välilasku.

b) yksityisautolla tehdyt matkat: ilmoitetun kotipaikan ja kokouspaikan välisen matkan kesto, kun kuljetaan 70 kilometrin tuntivauhtia.

11 artikla

Oleskeluperusteinen päiväraha

1. Oleskeluperusteista päivärahaa maksetaan jokaiselta päivältä, jolloin henkilö osallistuu komitean tai sen elinten työskentelyyn taikka toimii komitean virallisissa edustustehtävissä. Päiväraha on 290 euroa.

Päivärahaa korotetaan seuraavasti:

- Jos yhteen tai useampaan kokoukseen asianmukaisesti kutsutun, korvauksiin oikeutetun henkilön on välttämättä yövyttävä kokouspaikkakunnalla sekä ennen ensimmäistä kokousta että viimeisen kokouksen jälkeen, hänelle maksetaan 145 euron ylimääräinen korvaus.
- Brysselin ulkopuolelle suuntautuvan työmatkan yhteydessä korvataan tosiasiallisesti maksetuista hotellikuluista kaikki verot ja aamiainen mukaan luettuina 150 euroa ylittävä osa enintään 145 euroon asti. Korvauksiin oikeutetun on esitettävä hotellilasku tai hotellin antama tosite, jossa mainitaan kaikki oleskeluun liittyvät tiedot ja huoneen tyyppi. Jos hotellilaskusta käy ilmi, että huone on ollut useammalle kuin yhdelle hengelle eikä huoneen hintaa yhdelle hengelle tai yhden hengen huoneen hintaa ole mainittu, korotuksen laskemiseen käytetään hintaa, joka on 85 prosenttia tosiasiallisesti maksetusta hinnasta.

2. Oleskeluperusteista päivärahaa maksetaan korvaukseen oikeutetuille enintään kahdelta päivältä kahden lähikokouksen välisenä aikana, jos tämä vaihtoehto tulee halvemmaksi kuin korvaus, jonka

korvauksiin oikeutettu olisi saanut kokousten väliseltä meno-paluumatkalta; huomioon otetaan viitehinta, jos kyseessä on lentolippu, tai ensimmäisen luokan juna- tai laivalipun korkein hinta.

Korvaukseen oikeutettujen on palattava asuinpaikkaansa ennen kuin heille voidaan myöntää päivärahaa uudelleen, paitsi jos päivärahan maksamiseen oikeuttavia lähikokouksia seuraa tai edeltää osallistuminen asianmukaisesti hyväksytylle virkamatkalle Brysselin ulkopuolella. Kyseisessä tapauksessa päiväraha myönnetään molempien kokouspaikkojen perusteella 11 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti enintään kahdelta päivältä kutakin kokouspaikkaa kohti eli kaikkiaan enintään neljältä päivältä.

11 a artikla

Kulukorvaus

Komitean puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille myönnetään kulukorvaus heidän tehtäviinsä liittyvien kulujen ja kustannusten kattamiseksi. Työvaliokunta vahvistaa kulukorvauksen määrän.

12 artikla

Jäsenten ja nimettyjen edustajien tietotekniikka-, televiestintä- ja toimistokulujen yhteisrahoitus

1. Mikäli jäsenet osallistuvat vähintään 50 prosenttiin täysistunnoista ja niiden jaostojen kokouksista, joiden jäseniä he ovat ja joihin heidät on kutsuttu, heillä on toimikautensa aikana oikeus kahteen 1 500 euron suuruiseen yhteisrahoitusosuuteen vuosittain tietotekniikka-, televiestintä- ja toimistokulujensa kattamiseksi. Nimetyillä edustajilla on toimikautensa aikana oikeus yhteen vuotuisen 1 000 euron osuuteen edellyttäen, että he osallistuvat vähintään 50 prosenttiin niistä CCMI:n kokouksista, joihin heidät on kutsuttu.
2. Yhteisrahoitusosuudet maksetaan jälkikäteen. Jäsenet ovat oikeutettuja yhteisrahoitukseen työjärjestyksen 37 artiklassa tarkoitettusta järjestäytymisistunnosta alkaen ja nimetyt edustajat ensimmäisestä nimeämisenä jälkeisestä CCMI:n kokouspäivästä alkaen.
3. Kukin koko toimikauden tehtävässään toiminut jäsen tai nimetty edustaja saa käytännössä yhteisrahoitusta viiden vuoden ajalta.
4. Jos jäsenen tai nimetyt edustajan mandaatti päättyy eroamisen tai jääviyden vuoksi, yhteisrahoitusosuutta ei makseta siltä ajanjaksolta, jonka aikana mandaatin päättymisen tapahtui.
5. Jos neuvosto nimeää jäsenen järjestäytymisistunnon jälkeen, yhteisrahoituskaudet alkavat ja päättyvät hänen osaltaan samoina päivämäärinä kuin kaikilla hänen kollegoillaan. Jos

nimetty edustaja nimetään edellä 2 kohdassa tarkoitetun kokouksen jälkeen, yhteisrahoituskaudet alkavat ja päättyvät hänen osaltaan samoina päivämäärinä kuin kaikilla hänen kollegoillaan. Ensimmäinen puolen vuoden jakso, jolta uusi jäsen saa yhteisrahoitusta, alkaa ensimmäisestä täysistunnosta, johon hän tosiasiallisesti osallistuu. Ensimmäinen jakso, jolta uusi nimetty edustaja saa yhteisrahoitusta, alkaa ensimmäisestä CCMI:n kokouksesta, johon hän tosiasiallisesti osallistuu.

6. Tätä artiklaa sovellettaessa

- a) jäsen, jota asianmukaisesti edustaa hänen sijaisensa, katsotaan läsnä olevaksi;
- b) jäsenet tai nimetyt edustajat katsotaan kokouksessa tai istunnossa läsnä oleviksi, jos he ovat olleet läsnä ainakin yhtenä kokous- tai istuntopäivänä;
- c) jäsenet tai nimetyt edustajat katsotaan läsnä oleviksi, jos heidän poissaolonsa johtuu osallistumisesta johonkin toiseen komitean kokoukseen tai työmatkalle, johon heidät on asianmukaisesti kutsuttu;
- d) jäsenten tai nimettyjen edustajien, joiden poissaolo johtuu poikkeuksellisista, pakottavista syistä, voidaan 22 artiklan mukaisesti tehdyllä komitean puheenjohtajan tai tämän valtuuttaman pääsihteerin päätöksellä katsoa täyttäneen läsnäolovelvollisuutensa.

7. Puheenjohtajalla, varapuheenjohtajilla sekä ryhmien, jaostojen ja CCMI:n puheenjohtajilla on myös oikeus yhteen vuosittaiseen yhteisrahoitusosuuteen, jonka määrän työvaliokunta vahvistaa, jos heillä ei ole komitean puhelinta tai SIM-korttia.

III OSASTO

YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

1 LUKU

Yleiset määräykset

13 artikla

Välimatkojen mittaaminen

Komitean puheenjohtaja tai pääsihteeri tähän valtuutettuna määrittelee välimatkojen mittausmenetelmät siten että käytettävä malli on sekä tehokas komitean hallinnollisten yksiköiden näkökulmasta että käyttökelpoinen korvauksiin oikeutettujen näkökulmasta.

14 artikla

Korvauspyyntöjen ja tositteiden jättämisen määräaika

Korvauksiin oikeutetuilla on velvollisuus toimittaa korvauspyyntönsä ja niihin liittyvät tositteet viimeistään kuuden viikon kuluttua kokouspäivästä. Tämän määräajan jälkeen toimitettujen korvauspyyntöjen käsittelyä ei taata, ja ne on toimitettava tämän päätöksen 22 artiklassa tarkoitettuna pyyntönä viimeistään kokouksen pitämismuuttoa seuraavan vuoden 30. lokakuuta.

15 artikla

Valuuttakurssit ja pankkikulut

1. Laskelmat tehdään euromääräisinä. Maksu suoritetaan pankin välityksellä euroina korvauksiin oikeutetun henkilön ilmoittamalle pankki- tai postisiirtotilille. Muuntokurssi määräytyy kokouskuukautena julkaistussa InforEurossa ilmoitettujen Euroopan komission laskennallisten kurssien mukaan.
2. Tämän päätöksen nojalla suoritettavat maksut maksetaan pankkisiirtoina Euroopan unionissa olevalle tilille ilman että korvauksiin oikeutetulle aiheutuu tästä kustannuksia. Mahdolliset pankkikulut korvataan korvauksiin oikeutetuille neljännesvuosittain tositteita vastaan; tositteet on esitettävä viimeistään sitä vuotta seuraavan vuoden lokakuun 30. päivänä, jona kulut ovat syntyneet, ja niistä on käytävä ilmi, että kulut liittyvät komitean maksuun.

16 artikla

Säännölliset ennakot

1. Komitean jäsenet voivat pyytää toimikautensa alussa säännöllistä ennakkoa. Tällaista ennakkoa ei voida maksaa sijaisille.
2. Ennakon määrä vastaa korvausta, joka jäsenelle maksetaan, jos hän matkustaa ilmoitetulta kotipaikkakunnaltaan osallistumaan kahteen peräkkäiseen komitean kotipaikassa järjestettävään kokoukseen.
3. Jäsenten on maksettava ennakko takaisin viimeistään kolme kuukautta ennen toimikautensa päättymistä, ellei komitea ole saanut siihen mennessä neuvostolta, komissiolta tai jäsenvaltion pysyvältä edustustolta asiakirjaa, josta käy ilmi, että asianomaisen jäsenen toimikautta on päätetty jatkaa tai että sitä todennäköisesti jatketaan.

17 artikla

Korvauksiin oikeutetuille henkilöille vammaisuuden perusteella annettava tuki

1. Komitean puheenjohtajan päätöksen perusteella ja kvestoreiden annettua lausuntonsa korvauksiin oikeutetuilla vammaisilla henkilöillä on oikeus asianmukaiseen tukeen, joka antaa heille mahdollisuuden hoitaa tehtävänsä täysimääräisesti ja esteettömästi. Kvestorit voivat halutessaan pyytää komitean lääketieteellisen neuvonantajan lausunnon. Korvauksiin oikeutetun vammojen vaikutuksista riippuen tuki voi kattaa korvauksiin oikeutetun henkilön avustajan välttämättömät matkakulut, etäisyyteen ja kestoon perustuvat sekä oleskelukulut samoin ehdoin kuin korvauksiin oikeutetun avustettavan henkilön kulut, tiedon käsittelyyn, laatimiseen ja esittämiseen liittyvän tuen, taksikulut sekä muut välttämättömät menot, mikäli kaikki nämä kulut liittyvät suoraan tuensaajan tehtävien hoitoon komiteassa. Korvauksiin oikeutetun tulee esittää tarvitsemansa avun laajuus ja toimittaa kohtuuden rajoissa kaikki tarvittavat tiedot, jotta hänen tukipyynnönsä voidaan käsitellä tehokkaasti.
2. Komitean puheenjohtajan tekemä päätös on voimassa määrääjän, joka voi olla enintään viisi vuotta, ja siinä vahvistetaan avun laajuus ja yksityiskohtaiset edellytykset.

18 artikla

Kotiinkuljetus

1. Jos korvauksiin oikeutettu henkilö sairastuu vakavasti tai joutuu tapaturmaan näissä säännöissä tarkoitetun matkan aikana, hänelle korvataan kulut sairaankuljetuksesta ambulanssilla tai muulla asianmukaisella kulkuneuvolla kotimaahan komitean asiantuntijalääkärin annettua siihen luvan hoitavan lääkärin määräyksen perusteella. Asianomainen henkilö tai tarvittaessa hänen edustajansa voi pyytää mainittua kuljetusta komitean toimipaikkaan tai asuinpaikkakunnalleen.
2. Jos korvauksiin oikeutettu henkilö kuolee tällaisen matkan aikana, korvataan kulut vainajan kuljetuksesta asuinpaikkakunnalleen.
3. Korvauksesta vähennetään tarvittaessa kotiinkuljetuskulut, jotka asianomaiselle henkilölle tai hänen oikeudenomistajilleen voidaan korvata yksityisestä vakuutuksesta.

19 artikla

Vakuutukset

1. ETSK vakuuttaa korvauksiin oikeutetut henkilöt niiden riskien varalta, joita heille aiheutuu heidän hoitaessaan tehtäviään toimikaudellaan.
2. Vakuutus kattaa vähintään terveysriskit (sairaudet, kuolintapaukset, onnettomuudet) sekä avun matkojen aikana.
3. Vakuutusturva on maailmanlaajuinen, ja se on voimassa korvauksiin oikeutetun henkilön osallistuessa ETSK:n järjestämiin tapahtumiin tai hänen ollessaan ETSK:n hyväksymällä työmatkalla tai muilla ETSK:n tehtävien hoitamiseen liittyvillä matkoilla.
4. Vakuutus kattaa vakuutus sopimuksen ehtojen rajoissa osuuden, joka edunsaajalle jää maksettavaksi sen jälkeen, kun summasta on vähennetty sosiaaliturvalaitoksen ja/tai muiden sosiaalivakuutus- tai vakuutuslaitosten, joiden jäsenenä hän on, maksamat korvaukset.

2 LUKU

Loppumääräykset

20 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 26. kesäkuuta 2016 kello 00.00 (Belgian aikaa). Päätöksen 8 artiklaa ja 10 artiklan 2 kohdan a alakohtaa sovelletaan takautuvasti toimikauden 2015–2020 alusta alkaen.

21 artikla

Kumotut määräykset

Tällä päätöksellä kumotaan Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työvaliokunnan 26. toukokuuta 2015 tekemä päätös¹⁰ komitean jäsenten, CCMI:n nimettyjen edustajien, sijaisten ja neuvonantajien kulujen korvaamisesta ja päivärahojen maksamisesta.

22 artikla

Ennalta arvaamattomat tapaukset, ylivoimaiset esteet ja poikkeukset

1. Komitean puheenjohtaja tai pääsihteeri tähän valtuutettuna voi tutkia ja päättää ennalta arvaamattomista tapauksista, joista ei ole määrätty tässä päätöksessä. Puheenjohtaja voi siirtää asiaankuuluvalla edelleenvaltuutetulle tulojen ja

¹⁰ EESC-2015-02223-00-03-ADMIN-TRA.

menojen hyväksyjälle valtuudet tehdä puoltavia päätöksiä, joiden nojalla maksettava summa on enintään 100 euroa.

2. Komitean puheenjohtaja voi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa tutkia esityksiä poikkeamiseksi tämän päätöksen määräyksistä ja tehdä asiaa koskevia päätöksiä.

3. Jos korvauksiin oikeutetulle aiheutuu ylivoimaisen esteen vuoksi poikkeuksellisia ylimääräisiä kustannuksia (matkalippu- tai hotellikuluja, peruutusmaksuja jne.), ne voidaan korvata asianmukaisia tositteita vastaan, sikäli kun tällaisia tositteita voidaan järkevin perustein vaatia.

4. Edellisessä kohdassa tarkoitettulla ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan korvauksiin oikeutetun henkilön vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevaa ennalta arvaamatonta ja poikkeuksellista tilannetta tai tapahtumaa, kuten lakkoa tai poikkeuksellista luonnonilmiötä, jonka vaikutuksia ei ole voitu kaikkea huolellisuutta noudattaen välttää.

5. Kaikki tämän artiklan mukaisesti tehtävät esitykset kirjataan rekisteriin, johon sisällytetään lisäksi esityksiin liittyvät tositteet sekä esitysten jatkotoimet.

23 artikla

Täytäntöönpano

Komitean puheenjohtaja tai pääsihteeri tähän valtuutettuna vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

IV OSASTO

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

24 artikla

Reitit

21 artiklassa tarkoitetun kumotun päätöksen voimaantulopäivänä säännöllisesti käytössä olevien matkareittien katsotaan olevan 7 artiklan määräysten mukaisia.